

[Landbrugsministeren.]

for rente, men bare en rentehenstand, der er tale om, men rent skatteteknisk skal jeg gerne prøve, om det kan lade sig gøre at få et helt klart svar og forelægge det for udvalget.

Hr. Peter Larsen nævnte, at det kun var en relativt beskeden procent af selve købesummen, man kunne låne. Det er rigtigt, det er ikke noget stort procenttal, men forholdet er jo det, at når et ungt menneske skal overtage en landbrugsejendom, er det altid de sidste procenter, det kniber med at skaffe. Det er dér, hvor det drejer sig om at skaffe en vis driftskapital og at skaffe de sidste lån, det kniber, og derfor tror jeg egentlig ikke, at man kan vurdere lovforslaget ud fra alene dette procenttal. Jeg tror i virkeligheden, værdien af det, der her tilsigtes, er betydelig højere, end hvad der kommer til udtryk beregnet i procenter.

Må jeg til hr. Niels Ravn sige, at jeg egentlig ikke rigtig forstår, hvorfor man skulle trække beløb ud af lovforslaget om landbrugsejendomme og altså tilgodese det samme formål gennem begge lovforslag. Jeg tror, at lovforslagene, som de er fremsat, er rigtigt udformet, og jeg har ikke noget ønske om at ændre på dette forhold.

Hr. Niels Ravn var inde på vanskelighederne ved vurderingen. Det forstår jeg egentlig ikke rigtig, for som det er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, vil det normalt altid være sådan, at den, der overtager ejendommen, har fået den vurderet til optagelse af andet lån, og disse vurderinger vil man næsten altid fra landbrugsministeriets side kunne få stillet til rådighed. Der kan derfor kun være tale om de relativt få undtagelser, hvor vedkommende ikke har fået sin ejendom vurderet til optagelse af andet lån, og det er der altså regler for, så i det store og hele vil det nok være relativt let for landbrugsministeriet at få disse vurderinger fastlagt.

Hr. Svend Hugaard spurgte, om der på nuværende tidspunkt kunne fås et svar på spørgsmålet vedrørende bylandmænd. Nej, det er umuligt. Det problem vil, hvis man ønsker det løst, kunne klares på forskellig vis. Det kan ske over skatterne, det kan ske gennem bopælspligt, og det kan løses på anden måde. Hvordan man, hvis man vil løse det, vil gøre det her i landet, er svært at sige, og det

spørgsmål kan jeg i alle tilfælde ikke på nuværende tidspunkt besvare.

Hr. Antonsen taler om, at man vil lokke de unge landmænd til noget, der ikke senere kan bære. Deroverfor vil jeg gerne sige, at jeg tror ikke, de unge landmænd lader sig lokke. De er absolut realistisk indstillet, når det drejer sig om at overtage landbrugsejendomme i dag. Der er næsten ingen af de unge mennesker, som kan komme på tale her, der vil overtage de små brug, som tiden er løbet fra. Næsten alle de unge stiller krav om at overtage en ejendom, der har en sådan størrelse, at de har mulighed for at drive den som et virkeligt familiebrug og mulighed for at få en indkomst som alle andre. Derfor tror jeg ikke, at de unge vurderer det forkert, de vurderer det simpelt hen sådan, at ejendommen skal have en passende størrelse, ellers ønsker de ikke at fortsætte som landmænd. Det problem behøver man såmænd ikke at beskæftige sig stærkt med, for strukturændringen kommer ganske af sig selv. Vi har haft en nedgang fra 208.000 landbrug til 150.000, og vi har vel i øjeblikket en afgang på ca. 6.000 om året. Det er sikkert alt det, som de eksisterende kreditinstitutioner magter at finansiere. Men hele denne sammenlægning til større og bedre familiebrug vil udviklingen selv føre med sig, og jeg kan forsikre hr. Antonsen for, at der er ingen, der er mere klar over det og ser mere realistisk på det end de unge, der skal overtage landbrugsejendommene.

Chr. Rasmussen: Kun et par enkelte bemærkninger. Hr. Niels Ravn kunne ikke blive klar over, om jeg havde anbefalet lovforslaget på mit partis vegne, eller jeg ikke havde gjort det. Jeg sagde udtrykkelig, at vi ville gå aktivt ind i behandlingen af dette lovforslag, men at der er forskellige ting, som vi har haft betænkeligheder ved, og det er især spørgsmålet om forskelsbehandling. Jeg tror nok, landbrugsministeren misforstod min udtalelse på det punkt, for jeg er da helt klar over, at den, der har flest penge, altid vel være bedst stillet; men hvis der f. eks. er to, der har lige meget, og den ene køber en ejendom, der er fuldt prioriteret, og den anden køber en lavt prioriteret og skal bruge det lån, han kan få her, til kurstab ved optagelse af